

Szárazszem-betegség

Okok és megoldások

A SZEMSZÁRAZSÁG, MÁS NÉVEN SZÁRAZSZEM-BETEGSÉG NAPJAINK EGYIK LEGGYAKRABBAN ELŐFORDULÓ SZEMÉSZETI PROBLÉMÁJA, AMELY JELENTŐSEN BEFOLYÁSOLHATJA AZ ÉRINTETTEK ÉLETMINŐSÉGÉT. A DEWS II (DRY EYE WORKSHOP II) DEFINÍCIÓJA SZERINT A SZÁRAZ SZEM EGY MULTIFAKTORIÁLIS ÁLLAPOT, AMELYET A KÖNNYFILM HOMEOSZTÁZISÁNAK ELVESZTÉSE, VALAMINT SZEMÉSZETI TÜNETEK JELLEMEZNEK. A KÖNNYFILM INSTABILITÁSA ÉS HIPEROZMOLARITÁSA, A SZEMFELSZÍNI GYULLADÁS ÉS KÁROSODÁS, VALAMINT A NEUROSZENZOROS RENDELLENESÉGEK MIND SZEREPET JÁTSZANAK A BETEGSÉG KIALAKULÁSÁBAN. A BETEGSÉG SZÉLESKÖRŰ ELTERJEDTSÉGE ÉS SOKSZÍNŰ TÜNETEI, MINT A SZEMIRRITÁCIÓ, ÉGŐ ÉRZÉS, VAGY A SZEMHÉJAK VISZKETÉSE, GYAKRAN A NAGYFOKÚ KÉNYELMETLENSÉG MELLETT SÚLYOS SZÖVŐDMÉNYEKET IS OKOZHATNAK. A SZÁRAZ SZEM KÜLÖNBÖZŐ TÍPUSOKBA SOROLHATÓ, ÉS SZÁMOS OK VEZETHET KIALAKULÁSÁHOZ, BELEÉRTVE A KÖRNYEZETI TÉNYEZŐKET, A HORMONÁLIS VÁLTOZÁSOKAT, ÉS A HOSSZÚ ÓRÁKON ÁT TARTÓ KÉPERNYŐHASZNÁLATOT IS. A MODERN DIAGNOSZTIKAI MÓDSZEREK LEHETŐVÉ TESZIK A BETEGSÉG PONTOS AZONOSÍTÁSÁT, ÉS A KEZELÉSI LEHETŐSÉGEK SZÉLES SPEKTRUMOT KÍNÁLNAK, AZ EGYSZERŰ MŰKÖNNYEKTŐL KEZDVE A FEJLETTEBB, ORVOSI BEAVATKOZÁSOKIG. A SEMMELWEIS EGYETEM EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR - SZEMÉSZETI KLINIKAI ISMERETEK TANSZÉKI ÓRAADÓ TANÁRA DR. FEMINGER ANDREA INTERJÚJA SORÁN RÉSZLETESEN BESZÉLT A SZÁRAZ SZEM ELŐFORDULÁSÁRÓL, TÍPUSAIRÓL ÉS OKAIRÓL, VALAMINT A LEGÚJABB DIAGNOSZTIKAI ÉS KEZELÉSI LEHETŐSÉGEKRŐL.

Az interjú során Feminger doktornő meglepő adatokat osztott meg a száraz szembetegségről, amely a látással kapcsolatos problémák után a második leggyakoribb oka annak, hogy a páciensek szakember segítségét kéri. Ez a jelenség nem csupán a kontaktlencse-viselőket érinti, hanem az általános lakosság körében is széleskörű problémát jelent. A száraz szem panaszai rendkívül gyakoriak, és bár a kontaktlencsét használók körében valóban nagyobb előfordulása, a mindennapi életet jelentősen befolyásoló panaszok széles spektrumot ölelnek fel. A statisztikák szerint az, hogy a szembetegség látás problémák után a második leggyakoribb oka a szemészeti látogatásoknak azt jelzi, hogy a problémát sokkal többen tapasztalják, mint azt gondolnánk. A száraz szembetegség prevalenciájának növekedését több tényező is magyarázhatja. Az egyik jelentős ok a levegőminőség romlása, amely nemcsak a nagyvárosokban, hanem a kisebb településeken is észlelhető. Az iparosodás és a megnövekedett közlekedés következtében a levegő szennyezettsége a nyugati világban is jelen-

tősen megnövekedett, ami közvetlenül hatással van a szem könnyfilmjére. A légszennyező anyagok, mint a finom porszemcsék és a kipufogógázok, irritálják a szemet, és hozzájárulnak a könnyfilm romlásához. Ezen kívül, a modern életvitel is jelentős szerepet játszik a problémában. A hosszú órákon át tartó képernyőhasználat, autózás, olvasás, tévénézés és mobiltelefonok nézése mind-mind csökkenti a pislogások számát. Az emberek ilyenkor percenként alig tízszer pislognak, ami messze elmarad az optimálisnak számító 16-17 pislogástól, amely a könnyfilm megfelelő hidratáltságához szükséges.

Ez a csökkent pislogási frekvencia gyorsabb könnyfilm-elpárolgáshoz vezet, ami a száraz szem panaszok fokozódását eredményezi. A képernyők előtt töltött hosszú idő nemcsak a pislogások számát csökkenti, hanem a képernyő fényereje és a monitor kék fénye is hozzájárulhat a szem irritációjához. Dr. Feminger kiemelte, hogy ezen modern életmódbeli tényezők mellett az idősebb korosztály esetében jelentős problémát jelent a könnytermelés csökkenése, amely tovább súlyosbíthat-

ja a száraz szem panaszokat. Az életkor előrehaladtával a könnymirigyek működése csökken, emiatt kevesebb könny termelődik és a minősége is romlik. A könny víztartalma csökken, a lipidek és a nyák tartalom is módosul, ami hozzájárulhat a könnyfilm instabilitásához és az elpárolgás gyorsulásához. Ez különösen problematikus, mivel az idősebb emberek szemét gyakran már egyéb szembetegségek is érintik, mint például a szürkehályog, a makuladegeneráció vagy a glaukóma. A modern társadalmakban az öregedő népesség növekvő aránya miatt a szemészeti problémák, köztük a száraz szembetegség, így egyre jelentősebb közegészségügyi problémát jelentenek.

A szemszárazság kockázati tényezői között több olyan faktor is szerepel, amelyek szintén jelentősen hozzájárulhatnak a betegség kialakulásához és súlyosbodásához. Az egyik kiemelkedő kockázati tényező nem. A menopauza idején megfigyelhető, hogy a nőknél csökken a könnytermelés, ami a könnyfilm instabilitását okozhatja. A hormonális ingadozások miatt a nők hajlamosabbak lehetnek a szemszá-

gondoskodjanak a szemük hidratáltságáról, és szükség esetén használjanak műkönnyeket.

A tartósítószer-mentes termékek kiválasztásán túlmenően a doktornő a szemészeti szakvizsgálat fontosságát hangsúlyozta, mivel célszerű annak kiderítése, hogy a betegnek milyen szemszárazsága van: Az egyik csoportban a páciensnek kevesebb könnye termelődik, a másik csoportba pedig azok tartoznak, akiknek elegendő könnye van, de valamilyen okból hamarabb elpárolog a könnyük. Ha tudjuk, hogy melyik típusról van szó, akkor könnyebb eldönteni, hogy a könny mennyiséget kell növelnie a kezelésnek, vagy a lipídréteget kell támogatnia, sok esetben azonban nem szakvizsgálatot követően történik meg a termékválasztás. Gyakori jelenség, hogy a beteg a problémájával a gyógyszerrekhez fordul, és akkor csak remélni lehet, hogy a különböző műkönnyek kapcsán jártas személytől kap javaslatot, sokszor a beteg maga választja ki bizonytalan szempontok alapján, hogy mit is fog a szemébe cseppenteni. Az egyik termékcsoporthoz, aminek a kerü-

lését kifejezetten javasolta a doktornő, az a "piros szemből fehéret varázsoló" erősszehűzők, amelyek ideig-óráig ugyan valóban segíthetnek, de idővel akár fordított hatást is eredményezhetnek, biztosan nem fogják megoldani a problémát.

Ami a nátrium-hialuronát tartalmú műkönnyeket illeti, ez a természetes anyag nemcsak a kozmetikai iparban népszerű, hanem a szemészeti gyakorlatban is egyre nagyobb figyelmet kap. A nátrium-hialuronát kivételes képessége, hogy saját molekulasúlyának ezerszeresének megfelelő mennyiségű vizet képes megkötni és megtartani, rendkívül hasznos tulajdonságot jelent a műkönnyek esetében. Ennek következtében a műkönny hatékonyan hidratálja a szemfelszínt, mivel a bevitt víz hosszabb ideig ott marad, nem párolog el olyan gyorsan –mintha csak fiziológias sóoldatot csepegtetnénk a szembe. Ez jelentős előnyt jelent a száraz szem kezelésében, mivel a nátrium-hialuronát képes meghosszabbítani a kontakt időt és folyamatos nedvességet biztosít a szemfelszín számára.

Ezen kívül a nátrium-hialuronátnak jelentős a gyulladáscsökkentő hatása is, ez segíthet enyhíteni a száraz szemet kísérő gyulladást.

Ezen előnyöknek köszönhetően a nátrium-hialuronát tartalmú műkönnyek az elmúlt évek egyik legnépszerűbb termékévé váltak, és széles körben alkalmazzák őket a száraz szem kezelésében.

A szemszárazság egy komplex, multifaktoriális állapot, amely számos tényező hatására alakulhat ki. A diagnózis pontos felállítása és a megfelelő kezelési stratégia kiválasztása elengedhetetlen a betegség hatékony kezeléséhez. A széleskörű diagnosztikai módszerek és a fejlett kezelési lehetőségek, például a tartósítószer-mentes műkönnyek és a nátrium-hialuronátot tartalmazó készítmények, lehetővé teszik a tünetek enyhítését és a szemfelszín állapotának javítását. A szemészeti szakvizsgálatok során történő alapos kivizsgálás és a személyre szabott kezelési terv kidolgozása segíthet a száraz szem panaszok hosszú távú kezelésében, javítva ezzel a betegek életminőségét és a szem egészségét.

A szakmai cikk tartalma kizárólag az előadó önálló szakmai álláspontját tükrözi, és nem tekinthető az Alcon Hungária Kft. részéről közzétett szakmai, vagy egyéb tájékoztatásnak, állásfoglalásnak.

A használattal kapcsolatos információk, valamint a szükséges óvintézkedések, figyelmeztetések és ellenjavallatok megismerése érdekében olvassa el a használati útmutatót. Amennyiben termékünkkel kapcsolatban nem várt hatás lépne fel, kérjük azt késedelem nélkül az alábbi e-mail címre jelentse be: QA.Complaints@alcon.com.

Alcon Hungária Kft. 1114 Budapest, Bartók Béla út 43-47.

© 2024. Alcon Inc. HU-DEOH-2400009